

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Сучасні технології
у промисловому виробництві**

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

*III Всеукраїнської міжвузівської
науково-технічної конференції
(Суми, 22–25 квітня 2014 року)*

ЧАСТИНА 1

Конференція присвячена Дню науки в Україні

Суми
Сумський державний університет
2014

Список літератури

1. ISO 50001:2011 Energy management systems – Requirements with guidance for use (Система енергетичного менеджменту-Вимоги та настанови з використання).
2. ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility (Настанови щодо соціальної відповідальності).
3. ДСТУ 4472:2005. Системи енергетичного менеджменту. Загальні вимоги. – [Чинний від 2006-07-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2005. – 23 с.

ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ

*Івченко О. В., докторант, Сущенко Н. В., аспірантка,
Дейнека В. В., студентка, СумДУ, м. Суми*

В процесі соціально-економічного розвитку всіх видів виробництва та діяльності людини виникло підвищення чутливості людства та створених ним технічних систем й організацій в цілому вже не тільки до масових, але також й до рідкісних негативних явищ, у тому числі непередбачуваних й непрогнозованих критичних ситуацій. Тому на сучасному етапі розвитку промислового виробництва стає актуальним розвиток наукових засад щодо управління ризиком (в міжнародній практиці менеджмент ризику).

У 2009 почав діяти міжнародний стандарт (МС) ISO 31000:2009 «Менеджмент ризику. Принципи й керівництво», однак постала проблема застосування термінологічного апарату у цій сфері, оскільки ряд стандартів у різних галузях економіки дають різне визначення одного й того ж терміну (табл. 1).

В табл. 1 наведено лише не великий аналіз визначення терміну «ризик», що застосовується в нормативних документах, в той же час існує велика кількість наукових робіт, що вводять свій «специфічний» термін поняття «ризик» в конкретній галузі економіки, наприклад банківська та біржова справи, страхування та ін.

Таким чином, багатогранність поняття «ризик» надає широке поле діяльності для дослідників, що до цих пір залишаються недостатньо вивченими багато його аспектів, в тому числі пов'язаних зі стандартизацією визначення терміну поняття «ризик». Вирішення науково-практичного завдання пов'язаного з вдосконаленням науково-технічної термінології у сфері управління ризиком дозволить:

а) збільшити ймовірність досягнення цілей та підтримувати випереджаюче управління за рахунок поліпшення поінформованість щодо необхідності ідентифікування й оброблення ризику у всій організації;

Таблиця 1 – Визначення терміну «ризик» в міжнародних та національних нормативних документах

ISO 31000:2009 Влияние неопределенности на цели
ГОСТ ЕН 1070-2003 Комбинация вероятностей и степени тяжести возможных травм или нанесения другого вреда здоровью в опасной ситуации.
ГОСТ Р ИСО 12100-1-2007 Сочетание вероятности нанесения и степени тяжести возможных травм или другого вреда здоровью в опасной ситуации.
ГОСТ Р 51897-2002 Сочетание вероятности события и его последствий.
ГОСТ Р 51901.11-2005 Сочетание вероятности появления опасного события и его последствий
ГОСТ Р 51901-2002 Сочетание вероятности события и его последствий.
ГОСТ Р ИСО/ТС 14798-2003 Вероятность причинения вреда жизни, здоровью физических лиц, окружающей среде, в том числе жизни и здоровью животных или растений, имуществу физических или юридических лиц, государственному или муниципальному имуществу, с учетом тяжести этого вреда.
ГОСТ Р ИСО 14971-2006 Сочетание вероятности причинения вреда и тяжести этого вреда
ГОСТ Р ИСО 17776-2010 Сочетание вероятности события и его последствий
ГОСТ Р 51898-2002 Сочетание вероятности нанесения ущерба и тяжести этого ущерба
ГОСТ ИСО/ТО 12100-1-2001 Комбинация вероятностей и степени тяжести возможных травм или другого вреда здоровью в опасной ситуации
ГОСТ Р МЭК 61508-4-2007 Сочетание вероятности причинения ущерба и тяжести этого ущерба

б) поліпшити ідентифікацію можливостей і обробки ризиків за рахунок відповідності релевантним законодавчим вимогам і регламентам, а також міжнародним нормам;

в) поліпшити діяльність управління за рахунок встановлення надійної основи для прийняття рішень, планування та поліпшення контролю.